

Čínské teritoriální konflikty

Vyučující: Mgr. Denisa Hilbertová, M.A.

Cílem kurzu je poskytnout sondu do problematiky teritoriálních požadavků a sporných území Čínské lidové republiky. Státní území, státní hranice a schopnost uchránit své teritorium je jeden z nejvýznamnějších úloh moderního státu. Jelikož hranice se zásadně měnily v průběhu dějin, je častokrát obtížné „objektivně“ posoudit, komu určité území náleží. Roli zde hraje několik zásadních faktorů: historické nároky, proměnlivé požadavky týkající se přírodních zdrojů a vojenská či mezinárodní síla dotyčných států. Za dobu svého trvání ČLR vznesla celou řadu sporných nároků, přičemž některé řešila a nadále řeší mírovou cestou diplomatických jednání, u jiných padaly výhrůžky použití jaderných zbraní a, v neposlední řadě, u několika konfliktů použila vojenské síly.

Kurz je založen na intenzivní četbě anglických textů a diskuzi v hodině.

Pozornost bude věnována především následujícím okruhům:

- historickému vývoji daného regionu
- argumentům zúčastněných stran a jejich cíle
- pokusům o řešení vybraného konfliktu, priority ČLR, její zahraniční politika a možnost vojenského konfliktu
- roli mezinárodního práva, mezinárodních institucí (otázka suverenity), vlivu „třetích stran“ a veřejného mínění

Na konci tohoto kurzu bude student schopen:

- nastínit hlavní linii historického vývoje daných oblastí, poukázat na jejich strategickým a/či nerostným potenciál a objasnit příčiny konfliktu
- vysvětlit základní argumenty zainteresovaných účastníků sporu a postoj ČLR k otázce řešení rozporu
- analyzovat kroky a jednání aktérů konfliktu, jejich dopad v regionálním i globálním měřítku
- kriticky uvažovat o roli mezinárodních organizací a ohodnotit reálný dopad jejich aktivit
- definovat nejjasnosti ohledně teritoriálních sporů v rámci mezinárodního práva

1. Úvodní hodina
2. Úvod do problematiky teritoriálních požadavků
 - a. Terminologie a mezinárodní právo
 - b. Historický vývoj a řešení konfliktů
 - c. Hraniční spory: Vietnam, Bhútán, Barma, Nepál, Pákistán a další

- d. Diplomatická domluva: Hong Kong a Macao
3. Tibet
4. Ujgurská autonomní oblast Xinjiang
5. Mongolsko
6. Dvě Číny – ČLR a Taiwan
 - a. Taiwan
 - b. Kinmen a Matsu
7. Malé ostrovy a velký problém: Diaoyutai/Senkaku
 - a. Japonsko/ČLR/Čína
8. Východočínské moře
 - a. Japonsko
 - b. Jižní Korea
9. Napjaté přátelství: ČLR a Severní Korea
 - a. Yalu river
 - b. Žluté moře
10. Teritoriální konflikt v Jihočínském moři ČLR/Indonésie/ Brunej/ Vietnam/ Taiwan/ Malajsie/Filipíny
 - a. Paracelské ostrovy
 - b. Scarborough Shoal
 - c. Souostroví Spratly
11. Čínsko-indické spory: Arunachal Pradesh a Aksai Chin
12. Čínsko-sovětské/ruské spory a spolupráce
13. Závěrečné prezentace

Hodnocení kurzu:

- každý student během semestru zpracuje 1 případovou studii ve formě prezentace. Prezentace bude 10-ti minutová a student představí jednu stranu vybraného konfliktu.

- student se hodiny účastní aktivně, má načtené texty předepsané na každou hodinu

- během semestru je povolena jedna absence

Splnění těchto tří podmínek znamená udělení kolokvia. Při nesplnění některé z těchto podmínek vyučující může povolit alternativní ukončení předmětu – zpracování seminární práce na zadané téma a dle zadaných parametrů.

Materiály určené k práci na hodině i materiály k přípravě referátů budou studentům až na výjimky zprostředkovány elektronicky. Většina materiálů je v angličtině, menšina v češtině.

Literatura:

Přehledová:

Carlson, Allen. *Unifying China, Integrating with the World : Securing Chinese Sovereignty in the Reform Era*. Stanford, Calif. : Stanford University Press, 2005.

Elleman, Bruce A., Kotkin, Stephen, and Schofield, Clive, (eds.). *Beijing's Power and China's Borders: Twenty Neighbors in Asia*, Armonk, N.Y. : M.E. Sharpe, 2013.

Fravel, M. Taylor. *Strong Borders, Secure Nation : Cooperation and Conflict in China's Territorial Disputes*. Princeton : Princeton University Press, 2008.

Goldstein, Avery. *Rising to the Challenge : China's Grand Strategy and International Security*. Stanford, Calif. : Stanford University Press, 2005.

Chang, Maria Hsia. *Return of the Dragon : China's Wounded Nationalism*. Boulder, Colo.: Westview Press, 2001.